

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Dr. Osman DURMUŞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla.30.05.2002

Dr. Azmi ATEŞ
İstanbul Milletvekili

SORULAR:

Basın ve medyada yoğun bir şekilde yer alan haberlerde, İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü tarafından bundan böyle üniversitede çalışan personelin başörtülü olan anne, eş ve çocuklarına sağlık kamesi verilmeyeceği ifade edilmektedir.

İ.Ü. Rektör Vekili Prof. Dr. Nur SERTER imzasıyla üniversitenin Personel Daire Başkanlığına gönderilen yazıda özetle,

"...Üniversitemizde görevli personelin herhangi bir Sosyal Güvenlik Kurumuna kayıtlı olan anne, baba ve eşlerine sağlık kamesi talebinde Tedavi Yardımı Beyannamesi doldurulurken, hukuki sorumluluğun gerektirdiği hassasiyetin gösterilmediği gözlenmektedir. Bu nedenle,

İlişte gönderilen Sağlık Kamesi Talep Formu'nun tedavi yardımlarından yararlanacak personelin kendisi ve aile fertlerinin kılık kıyafet yönetmeliğine uygun fotoğraflarının yapıştirılarak 2 nüsha olarak eksiksiz doldurulmasını ve bir nüshanın Rektörlüğümüze gönderilmesi..

Bilgilerinizi ve yukarıda belirtilen hususlara titizlikle riayet edilmesini saygılarımla rica ederim." denmektedir.

Ayrıca, 4 Mayıs 2002 tarihinde TORAKS DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ Astım Çalışma Grubu tarafından İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Oditoryumu'nda "Dünya Astım Günü" nedeniyle "ASTIMDA TANI VE TEDAVİ" adıyla "Hasta Eğitim Toplantısı" tertip edilmiştir.

Üniversite hocaları tarafından hastaları bilgilendirmeye yönelik olarak yapılan bu toplantıya İstanbul'un çeşitli yerlerinden davetiyelerle gelen -Sayın Gül GEYİK ve Zeynep KAYNAK başta olmak üzere- başörtülü bayan hastalar "**Rektörümüz Prof. Kemal Alemdaroğlu'nun emri var. İçeri bu şekilde giremezsiniz.**" gerekçesiyle görevliler tarafından salona alınmadılar. Bu durum da basın ve medyada çok yoğun bir şekilde yer aldı.

Sayın Bakan, İ.Ü. Rektörü Sayın Prof. Dr. Kemal ALEMDAROĞLU'nun da editörleri arasında yer aldığı "**Laparoskopik Cerrahi**" kitabının İngilizce orijinalinden büyük ölçüde aşırma olduğuna dair basında bilgi merkezli olarak yer alan iddialarla ilgili olarak -Başbakan Sayın Bülent ECEVİT'in cevaplandırması için 05.12.2001 ve 24.12.2001 tarihlerinde 12468 ve 12742 sıra sayıları ile sorduğum sorulara Başbakanın yerine 05.03.2002 ve 07.03.2002 tarihlerinde Milli Eğitim Bakanı Sayın Metin BOSTANCIOĞLU tarafından verilen cevaplarda, "Yükseköğretim Kurulunun yetkili kurullarınca incelenmektedir." denmektedir.

Ayrıca, Sayın Kemal ALEMDAROĞLU'nun -keyfi ve hukuk dışı uygulamaları, görevi ihmal ve suistimal etmesi iddiasıyla, Yasama ve Denetim mekanizmasının başı olan TBMM'nce kurulan Araştırma Komisyonu tarafından- hakkında 5 ayrı suç duyurusunda bulunulmuştur.

Sayın ALEMDAROĞLU, İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Oditoryumu'nda 11 Mayıs 2002 tarihinde İ.Ü. Musiki Korosu'nun vereceği Klasik Türk Müziği konserine davetiyesiyle gelen yazar Sayın Afet ILGAZ'ı başörtülü olduğu için içeri aldırarak bir ilk'e daha imza atmıştır.

Sayın Bakan, bu tesbitlerimin ışığı altında aşağıdaki sorularımın kamu vicdanını tatmin edecek şekilde cevaplandırılmasına ihtiyaç vardır.

- 1- Sayın ALEMDAROĞLU ve Sayın SERTER yukarıda ifade edilen uygulamaları ile 1 Ağustos 1998 tarih ve 23420 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Hasta Hakları Yönetmeliği"ni ihlal etmiş olmuyorlar mı?
- 2- "**Hasta Hakları Yönetmeliği**"nin Amaç kısmını içeren 1. maddesinde, "**Bu Yönetmelik; temel insan haklarının sağlık hizmetleri sahasındaki yansıması olan ve başta Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda, diğer mevzuatta ve milletlerarası hukuki metinlerde kabul edilen "hasta hakları"nı somut olarak göstermek ve sağlık hizmeti verilen bütün kurum ve kuruluşlarda ve sağlık kurum ve kuruluşları dışında sağlık hizmeti verilen hallerde, insan haysiyetine yakışır şekilde herkesin "hasta hakları"ndan faydalanabilmesine, hak ihlallerinden korunabilmesine ve gerektiğinde hukuki korunma yollarını fiilen kullanabilmesine dair usul ve esaslar düzenlemek amacı ile hazırlanmıştır.**" Ayrıca, ilkeler kısmının yazılı olduğu 5. maddesinin a, b ve c fıkralarında,

"a-Bedeni, ruhi ve sosyal yönden tam bir iyilik hali içinde yaşama hakkının, en temel insan hakkı olduğu, hizmetin her safhasında daima gözönünde bulundurulur.

b-Herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkını haiz olduğu ve hiçbir merci veya kimsenin bu hakkı ortadan kaldırmak yetkisinin olmadığı bilinerek insanca muamelede bulunulur.

c-Sağlık hizmetinin verilmesinde, hastaların ırk, dil, din ve mezhep, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç ve ekonomik ve sosyal durumları ile sair farklılıkları dikkate alınmaz. Sağlık hizmetleri, herkesin kolayca ulaşabileceği şekilde planlanıp düzenlenir." denmektedir.

Sayın Bakan, bu maddeleri açık bir şekilde ihlal ettikleri gerekçesiyle Sayın ALEMDAROĞLU ve ekibi hakkında, yine bu yönetmeliğin size yüklediği sorumluluk dolayısıyla, herhangi bir yasal işlem yapmayı düşünüyor musunuz?

- 3- Bu yönetmeliğin "Mahremiyete Saygı Gösterilmesi" adı altında düzenlenen kısmını ihtiva eden 21. maddesinde, "Hastanın, mahremiyetine saygı gösterilmesi esastır. Hasta mahremiyetinin korunmasını açıkça talep de edebilir. Her türlü tıbbi müdahale, hastanın mahremiyetine saygı gösterilmek suretiyle icra edilir." denmektedir.

Bu durumda başörtüsü gerekçe gösterilerek hanımlara, sakal gerekçe gösterilerek erkeklerle, sağlık kartesi verilmemesi veya hastalıklarının tedavisinin çok önemli bir parçasını oluşturan -bu hastalıklarla ilgili olarak- bilgi edinilmesinden başörtülü hanımların mahrum bırakılması, bu yönetmeliğin ihlal edilmesi değil midir?

- 4- Yine bu yönetmeliğin "Dini Vecibeleri Yerine Getirebilme ve Dini Hizmetlerden Faydalanma" başlığını taşıyan 38. maddesinde, "Sağlık kurum ve kuruluşlarının imkanları ölçüsünde hastalara dini vecibelerini serbestçe yerine getirebilmeleri için gerekli tedbirler alınır" Ayrıca, "İnsani Değerlere Saygı Gösterilmesi ve Ziyaret" başlığını taşıyan 39. maddesinde ise, "Sağlık hizmetlerinde görev alan bütün personel; hastalara, yakınlarına ve ziyaretçilerine güler yüzlü, nazik, şefkatli ve sağlık hizmetleri ile ilgili mevzuat ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun davranmak zorundadır." denmektedir.

Sayın Bakan, bu durumda Sayın ALEMDAROĞLU ve ekibinin; sakallı ve başörtülü insanlara yaptıkları muamele bu maddelerle bağdaşmakta mıdır?

Böyle bir muamele ülkemizde cırt atan, özellikle de 17 Ağustos depreminden sonra misyonerlerin işlerini kolaylaştırıp ekmeklerine yağ sürmüş olmaz mı?

- 5- İ.Ü. Rektörü Sayın Prof. Dr. Kemal ALEMDAROĞLU ve ekibi, bu yasakçı uygulamalarını Anayasanın 2. maddesinde ifadesini bulan laiklik ilkesine dayandırdıklarını iddia etmektedirler.

Oysa, Kanun Koyucu bu maddenin gerekçesinde laikliği,

"...Hiçbir zaman dinsizlik anlamına gelmeyen laiklik ise, her ferdin istediği inanca, mezhebe sahip olabilmesi, ibadetini yapabilmesi ve dini inançlarından dolayı diğer vatandaşlardan farklı muameleye tabi kılınmaması anlamına gelir." diye tanımlamaktadır.

Aynı zamanda, Sayın Mehmet ÖZGÜNEŞ'in başında bulunduğu Devlet Bakanlığı'nın talebi üzerine, Anayasal bir kurum olan Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu'nun 30.12.1980 tarih -üstelikte 12 Eylülün hemen sonrası- ve 77 Nolu kararıyla bildirdiği görüşünde,

"Müslüman hanımların başlarını örtmeleri İslam Dini'nin bir hükmüdür" denmektedir.

Bu görüş, 03.02.1993 tarihinde aynı Kurul tarafından teyid edilmiştir.

Sayın Bakan bu tesbit ve tarifi ışı altında size soruyorum.

Bu durumda Sayın Rektör ve ekibi, laikliği çiğneyerek Anayasal bir suç işlemiş olmuyorlar mı?

- 6- Anayasanın 10. maddesinde,

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar." denmektedir.

Bu durumda Sayın ALEMDAROĞLU ve ekibi, bırakın farklı dinlere mensup insanlar arasında, aynı dine mensup kadın ve erkekler arasında ayrımcılık yaparak Anayasanın kanun önündeki eşitlik ilkesini çiğnemiş olmuyorlar mı?

- 7- Anayasanın 90. maddesinde,

"...Usulüne göre yürürlüğe konulmuş olan milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz" denmektedir.

Sayın Bakan, bu tesbitlerimin ışığı altında size sormak istiyorum. Sayın ALEMDAROĞLU ve ekibi, bu yasakçı uygulamalarıyla, Türkiye'nin de taraf olduğu "Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi"ni ihlal etmiş olmuyorlar mı?

8-Türkiye'nin de taraf olduğu BM Tıbbi Etik İlkeleri'nde "Tutuklu ve hükümlüler cins ayrımı yapılmadan, her ne sebeple olursa olsun sağlık hizmetlerinden yoksun bırakılamazlar" denmektedir.

Bu durumda Sayın ALEMDAROĞLU ve ekibi, bırakın mahkumları, başörtülü hanımları ve sakallı erkekleri hastalıklarının tedavisi için organize edilen böyle bir bilgilendirme toplantısı ve sağlık hizmetlerinden mahrum bırakarak, bu sözleşmeye aykırı davranmak suretiyle Anayasal bir suç işlemiş olmuyorlar mı?

9- Ayrıca, Anayasanın 6. maddesinde, "...Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisini kullanamaz." denmektedir.

Buna göre, Sayın ALEMDAROĞLU ve ekibi bu yasakçı uygulamayı neye dayandırmaktadırlar?

10-Sayın ALEMDAROĞLU ve ekibi bu uygulamalarıyla doktor diplomasını aldıkları zaman -dini, dili, mezhebi, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, rengi ne olursa olsun hastaların hepsine aynı muameleyi yapacağına dair- yapmış olduğu hipokrat yeminini çiğnemiş olmuyorlar mı?

11- Sayın Bakan, Sayın ALEMDAROĞLU ve ekibi başörtülü ve sakallı oldukları gerekçesiyle vatandaşlarımızı birinci dereceden "Yaşama Hakkı"yla ilgili olan böyle bir hizmetten mahrum bırakarak Anayasal ve yasal teminat altında bulunan Temel Hak ve Hürriyetleri ihlal etmiş olmuyorlar mı?

Böyle bir muamele; anneleri başörtülü, babaları sakallı olan şehitlerimizin ruhunu incitmez mi?

12- İstanbul Üniversitesi ve diğer üniversitelerimiz, ülkemizde çoğunluğu başörtülü olan kadınlar ve sakallı erkeklerin de verdiği vergilerle -Sayın Alemdaroğlu'nunki de dahil personel maaşlarının karşılanması başta olmak üzere- hizmetlerini devam ettirmektedirler.

Sayın ALEMDAROĞLU, maaşının bile ödenmesinde çok büyük katkıları olan bu insanlardan temin edilen vergilerle hizmetlerinin bir bölümünü karşılarken, diğer taraftan da bu insanları sağlık hizmetlerinden mahrum bırakmaktadır.

Bu bir çelişki değil midir? Bu durum, toplumsal huzur ve barışı daha da zedelemiş olmaz mı?

Bu şekilde kamu hizmeti almaktan men edilen vatandaşlar, gönül rahatlığı içinde vergilerini ödemek isterler mi?

13-Bu yasakları koyanlar, Anayasa, en azından Anayasa mesabesinde olan Türkiye'nin de taraf olduğu Uluslararası Sözleşmeler ve Yasalar karşısında, hiçbir gerekçeleri olmamasına rağmen, keyfi bir uygulamayla TCK'nun 240. maddesindeki görevi kötüye kullanma suçunu işlemiş olmuyorlar mı?

14-Sayın Bakan, bütün bu tesbitlerimin ve sorularımın ışığı altında size sormak istiyorum.

Sayın ALEMDAROĞLU'nun keyfi ve hukuk dışı uygulamalarına daha ne zamana kadar seyirci kalınacaktır?